EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

PREDBEŽNÉ ZNENIE
2005/0259(CNS)

12.7.2007

*

NÁVRH SPRÁVY

o návrhu nariadenia Rady o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti
(KOM(2005)0649 – C6-0079/2006 – 2005/0259(CNS))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajkyňa: Genowefa Grabowska(*) Postup pridružených výborov – článok 47 rokovacieho poriadku

Označenie postupov

*	Konzultačný postup väčšina odovzdaných hlasov
**I	Postup spolupráce (prvé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov*
**II	Postup spolupráce (druhé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície* *väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo zmenu a doplnenie spoločnej pozície*
***	Postup súhlasu *väčšina všetkých poslancov Parlamentu, okrem prípadov upravených článkami 105, 107, 161 a 300 Zmluvy o ES a článkom 7 Zmluvy o EÚ*
***I	Spolurozhodovací postup (prvé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov*
***II	Spolurozhodovací postup (druhé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície* *väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo zmenu a doplnenie spoločnej pozície*
***III	Spolurozhodovací postup (tretie čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločného textu*

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého Komisiou.)

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k legislatívnemu textu

V pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Parlamentu je zmenený a doplnený text označený ***hrubou kurzívou***. *Štandardná kurzíva* označuje príslušným oddeleniam tie časti legislatívneho textu, ku ktorým sa navrhuje oprava, čo pomáha pri príprave konečného znenia textu (napríklad zrejmé chyby alebo vynechaný text v konkrétnej jazykovej verzii). Navrhované opravy tohto typu musia byť odsúhlasené príslušnými oddeleniami.

OBSAH

strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU 5

DÔVODOVÁ SPRÁVA 25

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu nariadenia Rady o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (KOM(2005)0649 – C6-0079/2006 – 2005/0259(CNS))

(Konzultačný postup)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh Komisie pre Radu (KOM(2005)0649),

– so zreteľom na články 61 písm. c) a 67 ods. 2 Zmluvy o ES, v súlade s ktorými Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C6-0079/2006),

– so zreteľom na stanovisko Výboru pre právne veci k navrhnutému právnemu základu,

– so zreteľom na články 51 a 35 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a stanovisko Výboru pre právne veci (A6-0000/2007),

1. schvaľuje zmenený a doplnený návrh Komisie;

2. vyzýva Komisiu, aby zodpovedajúco zmenila svoj návrh v súlade s článkom 250 ods. 2 Zmluvy o ES;

3. vyzýva Radu, aby oznámila Európskemu parlamentu, ak má v úmysle odchýliť sa od ním schváleného textu;

4. žiada Radu o opätovnú konzultáciu, ak má v úmysle podstatne zmeniť návrh Komisie;

5. poveruje svojho predsedu, aby túto pozíciu postúpil Rade a Komisii.

Text predložený Komisiou	Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Európskeho parlamentu

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1
Citácia 1

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 61 písm. c) ***a článok 67 ods. 2***,	so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 61 písm. *c),*

Odôvodnenie

Keď Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci konzultoval otázku právneho

základu navrhovaného nariadenia, Výbor pre právne veci usúdil, že pri návrhu by mal byť použitý spolurozhodovací postup.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2
Citácia 3

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,	***vypúšťa sa***

Odôvodnenie

Pozri odôvodnenie k pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu (ďalej len PDN) k citácii č. 1.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3
Citácia 4a (nová)

	konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy,

Odôvodnenie

Pozri odôvodnenie k PDN k citácii č. 1.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4
Odôvodnenie 9

(9) Do pôsobnosti nariadenia musí spadať každá vyživovacia povinnosť vyplývajúca z ***rodinných vzťahov*** alebo zo vzťahov, ktoré majú porovnateľné právne účinky, a to s cieľom zaručiť rovnosť zaobchádzania so všetkými veriteľmi výživného.	(9) Do pôsobnosti nariadenia musí spadať každá vyživovacia povinnosť vyplývajúca z ***rodinných vzťahov, rodičovstva, manželstva alebo príbuzenstva*** alebo zo vzťahov ***vrátane vzťahov medzi dvojicami rovnakého pohlavia***, ktoré majú porovnateľné právne účinky, ***ako sú napríklad civilné partnerstvá,*** a to s cieľom zaručiť rovnosť zaobchádzania so všetkými veriteľmi výživného. ***Tieto povinnosti je potrebné interpretovať v čo najširšom význame, keďže zahŕňajú najmä všetky príkazy súvisiace s pravidelnými platbami, paušálnymi platbami, prepis vlastníctva majetku, majetkového vysporiadania, stanoveného na základe individuálnych potrieb a zdrojov jednotlivých strán a majúceho povahu výživného.***

Odôvodnenie

Je potrebné poskytnúť určitý návod, pokiaľ ide o význam a rozsah výrazu vyživovacia povinnosť. Je dôležité špecifikovať, že sem patria aj civilné pertnerstvá a partnerstvá medzi dvojicami rovnakého pohlavia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5
Odôvodnenie 10

(10) Pravidlá medzinárodnej právomoci sa mierne líšia od pravidiel, ktoré sa uplatňujú v súčasnosti, tak ako vyplývajú z nariadenia (ES) č. 44/2001. S cieľom zabezpečiť čo najlepšiu ochranu záujmov veriteľov výživného a podporiť riadny výkon spravodlivosti v rámci Európskej únie sa musia tieto pravidlá vyjasniť a musia sa odteraz vzťahovať na všetky situácie, v ktorých existuje dostatočný vzťah medzi právnym vzťahom a členským štátom. ***Obvyklý pobyt žalovaného v štáte, ktorý nie je členom Európskej únie, už nemôže byť dôvodom pre absenciu noriem Spoločenstva a nemožno počítať so žiadnym odkazom na vnútroštátne právne normy.***	(10) Pravidlá medzinárodnej právomoci sa mierne líšia od pravidiel, ktoré sa uplatňujú v súčasnosti, tak ako vyplývajú z nariadenia (ES) č. 44/2001. S cieľom zabezpečiť čo najlepšiu ochranu záujmov veriteľov výživného a podporiť riadny výkon spravodlivosti v rámci Európskej únie sa musia tieto pravidlá vyjasniť a musia sa odteraz vzťahovať na všetky situácie, v ktorých existuje dostatočný vzťah medzi právnym vzťahom a členským štátom.

Odôvodnenie

Vzhľadom na rokovanie Dohovoru o medzinárodnom vymáhaní výživného na dieťa a iných foriem rodinného výživného na Haagskej konferencii, ku ktorému pristúpilo Európske spoločenstvo 3. apríla 2007, je lepšie túto vetu vypustiť.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6
Odôvodnenie 11

(11) Účastníci musia mať možnosť zvoliť si dohodou súd, pokiaľ sa nejedná o vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu z dôvodu ochrany „slabšieho účastníka“.	(11) Účastníci musia mať možnosť zvoliť si dohodou súd, pokiaľ *nejde* o vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu z dôvodu ochrany „slabšieho účastníka“. ***Konajúci súd sa musí uistiť, že všetky prerušenia jurisdikcie boli slobodne dohodnuté po získaní nezávislej právnej rady a že prihliadajú na situáciu jednotlivých strán v čase konania. Všetky dohody o výbere súdu musia mať písomnú***

formu.

Odôvodnenie

Je dôležité, aby sa zvolený súd sám uistil, že každá dohoda o výbere súdu bola slobodne odsúhlasená po získaní nezávislej právnej rady a je stále relevantná vzhľadom na situáciu strán v čase, keď sa konanie uskutočňuje.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7
Odôvodnenie 14

(14) Právny poriadok štátu obvyklého pobytu veriteľa výživného musí naďalej ***mať prioritu***, tak ako je to v existujúcich medzinárodných nástrojoch, ale právny poriadok štátu, ktorého súd koná (lex fori), ***sa musí uplatňovať hneď po ňom, pretože často umožňuje v tejto osobitnej oblasti urovnať spory j***ednoduchšie, rýchlejšie a s nižšími nákladmi.	(14) Právny poriadok štátu obvyklého pobytu veriteľa výživného musí ***mať prioritu***, tak ako je to v existujúcich medzinárodných nástrojoch, ***hoci*** právny poriadok štátu, ktorého súd koná (*lex fori*), ***sa môže uplatňovať, aj keď to nie je právny poriadok obvyklého pobytu veriteľa, ak umožňuje, aby boli spory v tejto oblasti vyriešené spravodlivo,*** jednoduchšie, rýchlejšie a s nižšími nákladmi ***a neexistuje dôkaz o dohadovaní o výhodnejšom súde (forum shopping).***

Odôvodnenie

The Regulation's aim of enabling maintenance creditors easily to obtain a decision which will be automatically enforceable in another Member State would be frustrated if a solution were to be adopted which obliged courts to apply foreign law where the dispute could be resolved simpler, faster and more economically by applying the law of the forum. Application of foreign law tends to prolong proceedings and lead to additional costs being incurred in procedures which often involve an element of urgency and in which litigants do not necessarily have deep pockets. Moreover, in some cases application of the law of the creditor's country of habitual residence could give rise to an undesirable result, as in the case where the creditor seeks a maintenance order in the country of which she is a national having sought refuge there after leaving the country in which she had been habitually resident with her husband who is of the same nationality, who is still resident there.

On these grounds, this amendment provides for the discretionary application of the law of the forum, whilst safeguarding against forum shopping.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8
Odôvodnenie 15

(15) Pokiaľ ***ani jeden z uvedených právnych***	Pokiaľ ***právny poriadok štátu obvyklého***

poriadkov neposkytuje veriteľovi nárok na výživné od dlžníka , musí byť stále možné uplatniť aj právny poriadok iného štátu , s ktorým ***má*** vyživovacia povinnosť ***úzku väzbu***. ***Môže sa jednať*** najmä, ale nie výhradne, o štát spoločného občianstva oboch účastníkov.	***pobytu veriteľa výživného alebo právny poriadok konajúceho súdu neposkytuje*** veriteľovi ***výživného*** nárok na výživné od dlžníka, ***alebo kde by bolo nespravodlivé alebo nevhodné uplatniť tento právny poriadok,*** musí byť stále možné uplatniť aj právny poriadok iného štátu, s ktorým má vyživovacia povinnosť úzku ***väzbu***, najmä, ale nie výhradne, ***právny poriadok*** štátu spoločného občianstva ***oboch účastníkov.***

Odôvodnenie

Tento PDN umožňuje aplikáciu iného právneho poriadku, než je právny poriadok štátu obvyklého pobytu veriteľa výživného alebo právneho poriadku zvoleného súdu, aj preto, aby sa zabránilo dohadovaniu o príslušnom súde.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9
Odôvodnenie 16

(16) Za určitých podmienok musia ***mať*** účastníci ***možnosť*** zvoliť si rozhodné právo. Musia mať možnosť zvoliť si lex fori pre potreby konania. Okrem toho musia mať možnosť dohodnúť sa na rozhodnom práve v dohodách uzatvorených pred sporom, ale len vo veciach, keď nejde o vyživovaciu povinnosť voči deťom alebo ohrozeným dospelým; napokon, ich voľba musí byť obmedzená len na určité právne poriadky .	(16) Za určitých podmienok musia mať účastníci ***možnosť*** zvoliť si rozhodné právo. Musia mať možnosť zvoliť si *lex fori* pre potreby konania. Okrem toho musia mať možnosť dohodnúť sa na rozhodnom práve v dohodách uzatvorených pred sporom, ale len vo veciach, keď nejde o vyživovaciu povinnosť voči deťom alebo ohrozeným dospelým; napokon, ich voľba musí byť obmedzená len na určité právne poriadky ***Konajúci súd musí byť presvedčený, že každý výber právneho poriadku bol dohodnutý po získaní nezávislej právnej rady. Všetky dohody o výbere právneho poriadku musia mať písomnú formu.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 10
Odôvodnenie 17

(17) Dlžník výživného musí byť chránený proti uplateniu určeného právneho poriadku, ak rodinný vzťah, ktorý je právnym základom nároku na výživné, nie je jednomyseľne považovaný za právne chránený. To môže byť prípad najmä	***vypúšťa sa***

vzťahov medzi pokrvnými alebo zošvagrenými príbuznými, vyživovacej povinnosti potomkov voči predkom alebo zachovania povinnosti finančnej podpory po rozvode manželstva.

Odôvodnenie

Toto odôvodnenie je nejasné a zdá sa, že je v rozpore so zásadou vzájomného uznávania a že je diskriminačné. Okrem toho fakt, keď PDN spravodajkyne výboru požiadaného o stanovisko k článku 20 zachováva ochranu verejného poriadku, by robil takéto odôvodnenie zbytočným.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11
Odôvodnenie 18a (nové)

(18a) Špecifické údaje o rasovom alebo etnickom pôvode, politických názoroch, náboženskom alebo filozofickom vyznaní, členstve v strane alebo odboroch, sexuálnej orientácii alebo o zdraví sa spracovávajú len v prípade, že sú absolútne nevyhnutné a primerané účelu jednotlivého prípadu a že sú v súlade so špecifickými ochrannými opatreniami.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 12
Odôvodnenie 19

(19) Rozhodnutie vo veci vyživovacej povinnosti vydané v jednom členskom štáte sa musí dať vykonať rýchlo a účinne v každom inom členskom štáte. V prospech veriteľov ***výživného*** sa musia využívať najmä zrážky zo mzdy a bankových účtov dlžníkov výživného.	(19) ***Cieľom tohto nariadenia je zaviesť postupy, ktoré prinesú výsledky, sú dostupné, rýchle, účinné, finančne efektívne, responsívne a spravodlivé.*** Rozhodnutie vo veci vyživovacej povinnosti vydané v jednom členskom štáte sa musí dať vykonať rýchlo a účinne v každom inom členskom štáte. V prospech veriteľov ***výživného*** sa musia využívať najmä zrážky zo mzdy a bankových účtov dlžníkov výživného. ***Je potrebné podporovať nové a účinné prostriedky vykonávania rozhodnutí vo veci vyživovacej povinnosti.***

Odôvodnenie

Rovnako ako návrh haagskeho dohovoru by nariadenie malo mať za cieľ podporovať dostupné, rýchle, účinné, finančne efektívne, responsívne a spravodlivé konania.

Výkon rozhodnutia vo veci vyživovacej povinnosti je problematický v mnohých jurisdikciách. Členské štáty by preto mali aktívne zvážiť nové spôsoby vykonávania, ktoré boli veľmi účinne použité v jurisdikciách mimo EÚ, napríklad skonfiškovanie vodičského preukazu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 13
Odôvodnenie 22

(22) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a zachováva zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie. Predovšetkým sa snaží zabezpečiť rešpektovanie súkromného a rodinného života, ochranu osobných údajov, dodržiavanie práv dieťaťa a záruky pre možnosť ochrany práv na nezávislom a nestrannom súde podľa článkov 7, 8, 24 a 47 charty.	(22) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a zachováva zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie. Predovšetkým sa snaží zabezpečiť rešpektovanie súkromného a rodinného života, ochranu osobných údajov, dodržiavanie práv dieťaťa a záruky *možnosti* ochrany práv na nezávislom a nestrannom súde podľa článkov 7, 8, 24 a 47 charty. ***Pri uplatňovaní tohto nariadenia by sa mali zohľadňovať články 3 a 27 Dohovoru OSN o právach dieťaťa z 20. novembra 1989, v ktorých sa stanovuje, že:*** ***— záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí,*** ***— každé dieťa má právo na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj,*** ***— rodič(ia) alebo iné osoby, ktoré sa o dieťa starajú, nesú v rámci svojich schopností a finančných možností základnú zodpovednosť za zabezpečenie životných podmienok nevyhnutných pre rozvoj dieťaťa,*** ***— štáty robia všetky potrebné opatrenia vrátanie uzavierania medzinárodných dohôd na zabezpečenie obnovy starostlivosti o dieťa zo strany rodičov alebo iných osôb, ktoré nesú za dieťa finančnú zodpovednosť, najmä v tých prípadoch, keď tieto osoby žijú v inom štáte než dieťa.***

Odôvodnenie

Malo by sa prihliadať na práva dieťaťa ustanoveneé v príslušnom dohovore OSN.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14
Odôvodnenie 23

(23) ***V súlade s článkom 2*** rozhodnutia Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu***, sa opatrenia potrebné na vykonávanie tohto nariadenia majú prijímať konzultačným postupom ustanoveným v článku 3 uvedeného rozhodnutia***.	(23) ***Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto nariadenia sa majú prijímať v súlade s*** *rozhodnutím* Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu[1].
[1] Ú.v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.	[1] Ú. v. ES L 184, 17. 7. 1999, s. 23. ***Rozhodnutie v znení zmien a doplnení rozhodnutia 2006/512/ES (Ú. v. EÚ L 200, 22.7.2006, s. 11).***

Odôvodnenie

Komitologické ustanovenia boli upravené na základe PDN o rozhodnutí o komitologickom postupe z r. 1999. Pozri aj PDN k článkom 50 a 51.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 15
Odôvodnenie 24

(24) Toto nariadenie musí nahradiť skôr prijaté právne nástroje Spoločenstva, ktoré upravujú rovnakú oblasť. Okrem iného ***musí*** mať prednosť pred ostatnými medzinárodnými nástrojmi použiteľnými v týchto veciach medzi členskými štátmi, s cieľom zjednotiť a zjednodušiť platné právne normy.	(24) Toto nariadenie musí nahradiť skôr prijaté právne nástroje Spoločenstva, ktoré upravujú rovnakú oblasť. Okrem iného ***by malo mať*** prednosť pred ostatnými medzinárodnými nástrojmi použiteľnými v týchto veciach medzi členskými štátmi, s cieľom zjednotiť a zjednodušiť platné právne normy. ***Malo by byť zlučiteľné s Haagskym dohovorom o medzinárodnom vymáhaní výživného na dieťa a iných foriem rodinného výživného.***

Odôvodnenie

Je dôležité jasne vyjadriť, že je zámerom urobiť nariadenie zlučiteľné s nadchádzajúcim Haagskym dohovorom.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 16
Článok 1 odsek 1

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu z rodinných ***vzťahov*** alebo zo vzťahov, ktoré podľa právneho poriadku, ktorým sa spravujú, majú podobné právne účinky.	1. Toto nariadenie sa uplatňuje na vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu z rodinných ***vzťahov alebo rodičovstva, manželstva alebo príbuzenstva*** alebo ***zo*** vzťahov, ktoré podľa právneho poriadku, ktorým sa spravujú, majú podobné právne účinky, ***ako sú napríklad civilné partnerstvá.***

Odôvodnenie

Pozri odôvodnenie k PDN k citácii č. 9.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 17
Článok 2 bod 8

1. (8) „veriteľ“ označuje každú fyzickú osobu, ktorej sa dlží výživné alebo ktorá sa domáha výživného,	(8) „veriteľ“ označuje každú fyzickú osobu, ktorej sa dlží výživné alebo ktorá sa domáha výživného, ***alebo verejnú inštitúciu, ktorá prevzala postavenie veriteľa na účely vymáhania,***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 18
Článok 2 bod 9

2. (9) „dlžník“ označuje každú fyzickú osobu, ktorá dlží výživné alebo od ktorej sa výživné vymáha**.**	3. (9) „dlžník“ označuje každú fyzickú osobu, ktorá dlží výživné alebo od ktorej sa výživné vymáha ***alebo verejnú inštitúciu, ktorá prevzala vyživovaciu povinnosť dlžníka voči veriteľovi,***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 19
Článok 2 bod 9a) (nový)

	(9a) „postupy, ktoré sa týkajú postavenia osoby“ označujú všetky postupy súvisiace s rozvodom, súdnou rozlukou, anulovaním manželstva alebo určením otcovstva.

Odôvodnenie

Je potrebné špecifikovať, čo sa myslí pod pojmom „konania, ktoré sa týkajú osobného stavu osoby“. Vymedzenie sa zhoduje s vymedzením jurisdikcie v nariadení č. 2201/2003, ale je rozšírené o konania pri určení otcovstva.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 20
Článok 3 písmeno c)

c) súd, ktorý má právomoc rozhodovať v konaní o právnom stave osoby, ak je vec spojená s týmto konaním , ***ak sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnom občianstve niektorého z účastníkov, alebo***;	c) súd, ktorý má právomoc rozhodovať v konaní o právnom stave osoby, ak je vec spojená s týmto konaním ;

Odôvodnenie

Nezdá sa, že by uvedené obmedzenie bolo na niečo užitočné.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 21
Článok 3 písmeno d)

d) súd, ktorý má právomoc rozhodovať o návrhu vo veci rodičovských práv a povinností podľa nariadenia (ES) č. 2201/2003, ak vec súvisí s týmto návrhom.	d) súd, ktorý má právomoc rozhodovať o návrhu vo veci rodičovských práv a povinností podľa nariadenia (ES) č. 2201/2003, ak vec súvisí s týmto návrhom ***a konania o rodičovských právach a povinnostiach už prebiehajú pred týmto súdom alebo sú podané na tomto súde súčasne so žiadosťou o výživné.***

Odôvodnenie

Takéto objasnenie sa javí ako užitočné.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 22
Článok 4 odsek 2

2. Dohoda o voľbe súdu musí byť dojednaná písomne. ***Komunikácia elektronickou cestou, ktorá poskytuje trvalý záznam o dohode, sa považuje za ekvivalent písomnej formy.*.**	2. Dohoda o voľbe súdu musí byť dojednaná písomne.

Odôvodnenie

Toto ustanovenie je mimoriadne nejasné. Mohlo by sem patriť napríklad aj vymieňanie e-mailov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 23
Článok 4 odsek 2a (nový)

Konajúci súd sa musí uistiť, že všetky prerušenia jurisdikcie boli slobodne dohodnuté po získaní nezávislej právnej rady a že prihliadajú na situáciu jednotlivých strán v čase konania.

Odôvodnenie

Pozri odôvodnenie k PDN k citácii č. 11.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 24
Článok 6 písmeno b)

b) ak ide o vyživovaciu povinnosť medzi manželmi alebo bývalými manželmi, súdy členského štátu, na území ktorého ***bol*** posledný spoločný pobyt manželov, pokiaľ tento spoločný pobyt existoval najmenej ešte rok pred podaním návrhu na začatie konania.	b) ak ide o vyživovaciu povinnosť medzi manželmi alebo bývalými manželmi, súdy členského štátu, ***na území ktorého*** bol posledný spoločný pobyt manželov, pokiaľ tento spoločný pobyt existoval najmenej ešte rok pred podaním návrhu na začatie konania.

Odôvodnenie

Týka sa len anglického jazyka.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 25
Článok 10 odsek1a (nový)

Keď konanie o výživnom bolo podané formou žiadosti o dočasné opatrenie, články 7 a 8 sa neuplatňujú tak, že zákon aplikovateľný na žiadosti o dočasné opatrenie musí platiť na všetky nasledujúce žiadosti o výživné alebo úpravy výživného podané v súvislosti so samostatnými konaniami vo veci rozvodu, anulovania manželstva/civilného partnerstva alebo súdnej rozluky.

Odôvodnenie

Bez tohto ustanovenia by mohlo platiť, že keď žena požiada o výživné formou dočasných opatrení v krajine A, kde hľadá útočisko, právny poriadok krajiny A by sa mal aplikovať na všetky otázky súvisiace s vyživovacími povinnosťami, ktoré vznikli pri rozvodovom konaní následne podanom v krajine B, krajine jej pôvodu, kde býva so svojím partnerom.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 26
Článok 13

1. ***Vyživovacia*** povinnosť sa spravuje právnym poriadkom štátu obvyklého pobytu veriteľa.	1. ***Vyživovacia*** povinnosť sa spravuje právnym poriadkom štátu obvyklého pobytu veriteľa.
2. Konajúci súd uplatní právny poriadok svojho štátu:	2. Konajúci súd uplatní právny poriadok svojho štátu:
a) ***ak podľa právneho poriadku určeného podľa odseku 1 nemá veriteľ právny nárok na výživné voči dlžníkovi ,*** alebo	a) ***keď je to právny poriadok štátu obvyklého pobytu veriteľa,*** alebo
b) ak veriteľ ***o to požiadal a ak ide o právny poriadok štátu obvyklého pobytu dlžníka.***	b) ak veriteľ ***nemá podľa právneho poriadku štátu obvyklého pobytu veriteľa právny nárok na výživné voči dlžníkovi, alebo***
	c) ak veriteľ nežiada inak a súd sa uistil, že on alebo ona dostal vo veci nezávislú právnu radu, ak ide o právny poriadok štátu obvyklého pobytu dlžníka.
3. ***Ak žiadny z právnych poriadkov určených podľa predchádzajúcich odsekov nepriznáva veriteľovi právny nárok na výživné voči dlžníkovi a ak zo súhrnu okolností vyplýva, že vyživovacia povinnosť má úzku väzbu s iným štátom, najmä štátom spoločného občianstva veriteľa a dlžníka, uplatní sa právny poriadok štátu, s ktorým má vyživovacia povinnosť úzku väzbu***.	3. ***Právny poriadok konajúceho súdu možno uplatniť napriek odseku 1, aj keď to nie je právny poriadok štátu obvyklého pobytu veriteľa, ak to umožní spravodlivo vyriešiť spory o výživnom jednoduchším, rýchlejším a lacnejším spôsobom a ak nie sú dôkazy o dohadovaní o príslušnom súde.***
	4. ***Alternatívne pokiaľ právny poriadok štátu obvyklého pobytu veriteľa alebo právny poriadok konajúceho súdu neposkytuje veriteľovi nárok na výživné od dlžníka, alebo kde by bolo nespravodlivé alebo nevhodné uplatniť tento právny***

poriadok, uplatní sa na vyživovaciu povinnosť právny poriadok iného štátu, s ktorým má vyživovacia povinnosť úzku väzbu, najmä, ale nie výhradne, právny poriadok štátu spoločného občianstva veriteľa a dlžníka.

Odôvodnenie

Pozri odôvodnenia k PDN k citácii 14 a 15.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 27
Článok 14 odsek 1a (nový)

za predpokladu, že konajúci súd je presvedčený, že každý výber súdu alebo výber právneho poriadku bol dohodnutý slobodne po získaní nezávislej právnej rady.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 28
Článok 15

Článok 15	***vypúšťa sa***
Neuplatnenie rozhodného práva na žiadosť dlžníka	
1. Ak ide o inú vyživovaciu povinnosť ako vyživovaciu povinnosť voči deťom a ohrozeným dospelým a vyživovaciu povinnosť medzi manželmi alebo bývalými manželmi, dlžník môže namietať , že podľa právneho poriadku štátu ich spoločného občianstva alebo, ak nemajú spoločné občianstvo, podľa právneho poriadku štátu svojho obvyklého pobytu nemá vyživovaciu povinnosť voči veriteľovi.	
2. Ak ide o vyživovaciu povinnosť medzi manželmi alebo bývalými manželmi, dlžník môže namietať, že podľa právneho poriadku štátu, s ktorým má manželstvo najužšiu väzbu nemá vyživovaciu povinnosť voči veriteľovi.	

Odôvodnenie

Zdá sa, že toto ustanovenie je v rozpore so zásadou vzájomného uznávania a že je diskriminačné.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 29
Článok 17

1. Rozhodné právo pre vyživovaciu povinnosť určuje najmä:	1. Rozhodné právo pre vyživovaciu povinnosť určuje najmä:
(a) existenciu a rozsah práv veriteľa a voči komu ich môže uplatňovať;	a) existenciu, ***dĺžku obdobia, sumu*** a voči komu *ju* môže *veriteľ* uplatňovať;
(b) rozsah, v ktorom môže veriteľ požadovať výživné za dobu uplynulú;	b) ***za aké obdobie a v akej sume*** môže veriteľ požadovať výživné za dobu uplynulú;
(c) spôsob výpočtu a indexácie výživného;	c) spôsob výpočtu a indexácie výživného;
(d) premlčanie a lehoty na podanie žaloby;	d) premlčanie a lehoty na podanie žaloby;
(e) právo verejného orgánu, ktorá poskytla veriteľovi výživné, vymôcť náhradu za svoje plnenie a hranice povinnosti dlžníka.	e) právo verejného orgánu, *ktorý poskytol* veriteľovi výživné, vymôcť náhradu za svoje plnenie a hranice povinnosti dlžníka.
2. ***Bez ohľadu na obsah rozhodného práva sa pri určovaní výšky výživného musia zohľadniť potreby veriteľa a zdroje dlžníka***.	2. ***Bez ohľadu na odsek 1 konajúci súd pri určovaní výšky výživného vezme za jej základ skutočné súčasné potreby veriteľa a skutočné súčasné zdroje dlžníka, pričom vezme do úvahy primerané potreby dlžníka a všetky ďalšie vyživovacie povinnosti, ktoré má.***

Odôvodnenie

Tento PDN sa snaží spresniť znenie textu Komisie. Je dôležité objasniť, že aktuálne potreby veriteľa sú prvoradé, a treba brať do úvahy skutočnosť, že dlžník už môže mať vyživovaciu povinnosť napríklad voči predchádzajúcemu partnerovi.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 30
Článok 20

Uplatnenie ustanovenia právneho poriadku určeného podľa tohto nariadenia možno vylúčiť, iba ak by jeho uplatnenie bolo v zjavnom rozpore s verejným poriadkom štátu konajúceho súdu. ***Uplatnenie ustanovenia právneho poriadku členského štátu určeného podľa tohto nariadenia nemožno vylúčiť z tohto dôvodu .***	Uplatnenie ustanovenia právneho poriadku určeného podľa tohto nariadenia možno vylúčiť, iba ak by jeho uplatnenie bolo v zjavnom rozpore s verejným poriadkom štátu konajúceho súdu.

Odôvodnenie

Toto opatrenie treba ponechať.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 31
Článok 21

Ak sa štát skladá z viacerých územných celkov, z ktorých každý má svoje vlastné normy vo veciach vyživovacej povinnosti, každý územný celok sa na účely určenia rozhodného práva podľa tohto nariadenia považuje za štát.	***Štát, v rámci ktorého jednotlivé územné celky majú vo veciach vyživovacej povinnosti svoje vlastné právne normy, nie je povinný uplatňovať toto nariadenie na spory výlučne medzi právnymi predpismi takýchto územných celkov.***

Odôvodnenie

Toto ustanovenie opakuje zodpovedajúce ustanovenie nariadenia Rím II. Členské štáty, ktoré majú niekoľko územných celkov s vlastnými právnymi predpismi, by mali mať možnosť samy rozhodnúť, či sa ustanovenia nariadenia majú uplatňovať medzi týmito územnými celkami.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 32
Článok 22 odsek 3

3. ***Členské štáty informujú Komisiu do šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia o spôsoboch doručenia, ktoré budú uplatňovať. Komisii oznámia aj akúkoľvek zmenu týchto informácií.***	3. ***Doručovať možno aj zástupcovi žalovaného***.
Komisia poskytne tieto informácie verejnosti.	

Odôvodnenie

Stanovené spôsoby doručenia korešpondujú so spôsobmi stanovenými v nariadení č. 1896/2006 o európskom konaní o platobnom rozkaze, ktoré nepočíta so zmenou platných spôsobov doručenia. Kvôli zjednodušeniu by sa malo zvážiť iba odkázanie na nariadenie (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch.

Nový odsek 3 umožňuje, aby sa mohlo doručovať aj právnemu zástupcovi žalovaného v súlade s ustanovením z nariadenia č. 1896/2006.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 33
Článok 29

Navrhovateľov, ktorému sa v členskom štáte pôvodu poskytla úplná alebo čiastočná bezplatná právna pomoc alebo oslobodenie od platenia trov alebo výdavkov, má vo vykonávacom konaní nárok na poskytnutie ***najvýhodnejšej*** právnej pomoci alebo najrozsiahlejšieho oslobodenia podľa právneho poriadku členského štátu výkonu.	*Navrhovateľ*, ktorému sa v členskom štáte pôvodu poskytla úplná alebo čiastočná bezplatná právna pomoc alebo oslobodenie od platenia trov alebo výdavkov, má vo vykonávacom konaní nárok na poskytnutie právnej pomoci ***v súlade s ustanoveniami smernice Rady 2003/8/ES z 27. januára 2003 o zlepšení prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch***[1] alebo najrozsiahlejšieho oslobodenia podľa právneho poriadku členského štátu výkonu.

[1] Ú. v. ES L 26, 31.1.2003, s. 41.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 34
Článok 33 písmeno a)

a) dlžník upozorní na nové skutočnosti alebo skutočnosti, ktoré neboli známe súdu pôvodu, keď vydal svoje rozhodnutie;	***vypúšťa sa***

Odôvodnenie

Toto ustanovenie ponecháva príliš veľa priestoru dlžníkovi výživného, ktorý sa chce vyhnúť svojim povinnostiam. Na situáciu, keď dlžník žiada o preskúmanie na súde pôvodu, už existuje ustanovenie v písmene b). Okrem toho nie je jasné, ako bude vykonávací súd preskúmavať rozhodnutie súdu pôvodu: nie všetky rozhodnutia súdu obsahujú vyčerpávajúce odôvodnenie a súd, ktorý má vykonať rozhodnutie, nedostane súdny spis.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 35
Článok 35 odsek 1

1. Veriteľ môže požiadať súd, ktorý koná vo veci samej, o vydanie príkazu banke v inom členskom štáte , v ktorej má dlžník bankový účet na dočasné zaistenie označeného bankového účtu. Žiadosť a príkaz na dočasné zaistenie bankového účtu musia byť v súlade s tlačivami, ktorých vzory sú v prílohe IV tohto nariadenia.	1. Veriteľ môže požiadať súd, ktorý koná vo veci samej, o vydanie príkazu banke v inom členskom štáte, v ktorej má dlžník bankový účet na dočasné zaistenie označeného bankového účtu ***vo výške potrebnej na plnenie vyživovacej povinnosti***. Žiadosť a príkaz na dočasné zaistenie bankového účtu musia byť v súlade s tlačivami, ktorých vzory sú v prílohe IV tohto nariadenia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 36
Článok 35a (nový)

Článok 35a

Iné exekučné tituly

Konajúci súd môže nariadiť všetky ďalšie vykonávacie opatrenia v súlade s vlastným vnútroštátnym právnym poriadkom, aké považuje za vhodné.

Odôvodnenie

Súd, ktorý má vykonať rozhodnutie, by nemal byť obmedzený na exekučné tituly uvedené v nariadení. Keďže členské štáty by sa mali podporovať v tom, aby zvažovali využívanie nových vykonávacích prostriedkov vrátane tých, ktoré veľmi účinne využívajú pri rozhodovaní súdy mimo EÚ, súdy by mali bezpochyby využívať celú škálu opatrení, ktoré im poskytuje vnútroštátne právo.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 37
Článok 38 odsek 1

1. Ustanovenia kapitoly VI sa podľa potreby uplatnia na uznávanie a výkon vykonateľných verejných listín a dohôd medzi účastníkmi. Príslušný orgán členského štátu, v ktorom je verejná listina alebo dohoda medzi stranami vykonateľná, vydá ***na žiadosť niektorého zo zainteresovaných účastníkov*** výpis z listiny na tlačive, ktorého vzor je v prílohe II tohto nariadenia.	1. Ustanovenia kapitoly VI sa podľa potreby uplatnia na uznávanie a výkon vykonateľných verejných listín a dohôd medzi účastníkmi. Príslušný orgán členského štátu, v ktorom je verejná listina alebo dohoda medzi stranami vykonateľná, vydá ***automaticky*** výpis z listiny na tlačive, ktorého vzor je v prílohe II tohto nariadenia.

Odôvodnenie

Toto ustanovenie nariadenia by malo fungovať s minimálnymi formalitami.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 38
Článok 44 odsek 1

1. Za podmienok uvedených v tejto kapitole poskytujú ústredné orgány prístup k informáciám, ktoré umožňujú uľahčiť vymáhanie výživného. Tieto informácie sa poskytujú na účely dosiahnutia týchto cieľov:	1. Za podmienok uvedených v tejto kapitole poskytujú ústredné orgány prístup k informáciám, ktoré umožňujú uľahčiť vymáhanie výživného ***v osobitných prípadoch***. Tieto informácie sa poskytujú na účely dosiahnutia týchto cieľov:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 39
Článok 44 odsek 1 písmeno a)

a) zistenie ***miesta pobytu*** dlžníka;	a) zistenie ***adresy*** dlžníka;

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 40
Článok 44 odsek1a (nový)

	1a. V súlade so zásadou proporcionality by sa malo v jednotlivých prípadoch stanoviť, ktoré osobné údaje z dostupných informácií by sa mali spracovávať a malo by to byť dovolené len v prípade potreby na uľahčenie vymáhania výživného.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 41
Článok 44 odsek 1b (nový)

	1b. Biometrické údaje, napr. odtlačku prsta alebo údaje o DNA, sa nespracovávajú.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 42
Článok 44 odsek 1c (nový)

	1c. Špecifické údaje o rasovom alebo etnickom pôvode, politických názoroch, náboženskom alebo filozofickom vyznaní, členstve v strane alebo odboroch, sexuálnej orientácii alebo o zdraví sa spracovávajú len v prípade, že sú absolútne nevyhnutné a primerané účelu jednotlivého prípadu a že sú v súlade so špecifickými ochrannými opatreniami.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 43
Článok 44 odsek 2a (nový)

	2a. Žiadosti o informácie, okrem tých,

	ktoré sú uvedené v odseku 2, by mali byť primerané a nevyhnutné na dosiahnutie cieľov uvedených v odseku 1.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 44
Článok 46 odsek 3

3. Súd smie uchovávať informáciu poskytnutú podľa tohto nariadenia iba tak dlho, ako je potrebné na uľahčenie vymáhania výživného. ***Informáciu nemožno uchovávať viac než jeden rok.***	3. Súd smie uchovávať informáciu poskytnutú podľa tohto nariadenia iba tak dlho, ako je potrebné na uľahčenie vymáhania výživného.

Odôvodnenie

Informácia je k dispozícii len tak dlho, ako je potrebné na účel, na ktorý bola získaná, alebo na jej ďalšie spracovanie. V prípade vyživovacej povinnosti bude informácia v niektorých prípadoch potrebná pravdepodobne dosť dlhú dobu, aby sudca mohol pravidelne opätovne posúdiť trvanie právnych dôvodov na udelenie vyživovacej povinnosti, ako aj správne stanoviť množstvo výživného. Z informácií poskytnutých Komisiou vyplýva, že v EÚ sa výživné platí v priemere 8 rokov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 45
Článok 48 odsek 3a (nový)

	3a. Toto nariadenie je v súlade so smernicou 95/46 Európskeho parlamentu a Rady z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov a vyžaduje od členských štátov, aby chránili práva a slobody fyzických osôb vzhľadom na spracovávanie osobných údajov, najmä právo na súkromie, s cieľom zabezpečiť neobmedzený tok osobných údajov v Spoločenstve.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 46
Článok 50

Všetky zmeny a doplnenia príloh tohto nariadenia sa príjmu ***konzultačným*** postupom podľa článku 51 ods. 2.	Všetky zmeny a doplnenia príloh tohto nariadenia sa príjmu ***poradným*** postupom podľa článku 51 ods. 2.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 47
Článok 51

1. Komisii pomáha výbor ***zložený zo zástupcov členských štátov, ktorému predsedá zástupca Komisie.***	1. Komisii pomáha výbor, ***ako je stanovené v článku 75 nariadenia (ES) č. 44/2001.***
2. Ak sa uvádza odkaz na tento odsek, uplatní sa ***konzultačný postup podľa*** *článku* 3 rozhodnutia 1999/468/ES s prihliadnutím na *ustanovenie* jeho článku ***7 ods. 3***.	2. Ak sa uvádza odkaz na tento odsek, uplatní sa *článok* 3 ***a 7*** rozhodnutia 1999/468/ES s prihliadnutím na *ustanovenia* jeho článku ***8.***

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Úvod

Čo na európskej úrovni v súčasnosti chýba, je spoločný harmonizovaný systém uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach výživného.

Hlavným cieľom návrhu nariadenia Rady o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti je odstrániť právne prekážky brániace vymáhaniu výživného od občana s trvalým bydliskom v inom členskom štáte EÚ.

Toto nariadenie sa zameriava na rýchle, (vo všeobecnosti) bezplatné vymáhanie výživného. Ide o veľmi dôležité a nutné nariadenie pre občanov EÚ. S dokončením vnútorného trhu cezhraničný pohyb osôb značne vzrástol – a s ním problémy, ktoré trápia partnerov migrantov najmä v nových členských štátoch, ktorých občania v maximálnej miere využívajú výhody voľného pohybu. Okrem toho treba brať do úvahy skutočnosť, že v celej Únii vzrastá počet rozvodov a rozchodov.

V rámci prípravy správy sa spravodajkyňa kontaktovala s inštitúciami zaoberajúcimi sa platbou výživného, ako aj osobami, ktoré sa ho pokúšajú získať. Po uskutočnení konzultácií žiaľ zistila, že často nedochádza k výkonu súdnych príkazov. Odhaduje sa, že napríklad v Poľsku len 10 % ľudí s vyživovacou povinnosťou platí výživné. Ostatní, ktorí by mali platiť príspevok na svoje deti, robia všetko preto, aby to nemuseli robiť, prepisujú svoj majetok na blízkych a vzdialených rodinných príslušníkov, sú oficiálne nezamestnaní, aj napriek tomu, že majú určitý zdroj stáleho príjmu, nepreberajú listy od vymáhača dlhov a ukrývajú sa pred súdmi. Príslušné inštitúcie sú dokonca prinútené k radikálnym krokom, akým je zadržanie vodičského preukazu, aby niekoho pohli k zaplateniu výživného. Na druhej strane veritelia žijú vo veľmi biednych podmienkach a často nemajú dokonca ani dostatok peňazí na prežitie.

Dá sa predstaviť, že riešenie týchto problémov je ešte náročnejšie, keď dlžník žije v zahraničí. Získavanie výživného je oveľa zdĺhavejšie, zložitejšie a v mnohých prípadoch dokonca nemožné. Práve preto, aby sa zabránilo takýmto situáciám a aby sa uľahčil život občanov EÚ, bolo predložené takéto nariadenie.

Aby sa táto dôležitá otázka stala stredobodom záujmu, aby sa podporili členské štáty v riešení tohto problému a aby sa rýchlo ukončili práce na návrhu nariadenia, spravodajkyňa sa rozhodla, že zorganizuje verejné vypočutie na túto tému, ktoré sa uskutoční 11. septembra 2007.

2. **Právny rámec**

Návrh nariadenia je výsledkom dlhodobého akčného plánu zameraného na posilňovanie slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Európskej únii, ktorý prijali hlavy štátov a predsedovia vlád na zasadnutí Európskej rady v novembri 2004 v Haagu (známy ako „Haagsky program“). V tomto programe sa Komisia vyzýva, aby predložila „návrh nástroja na uznávanie a výkon rozhodnutí o výživnom vrátane predbežných opatrení a predbežného výkonu, v roku 2005“.

Haagska konferencia medzinárodného práva súkromného (medzinárodná organizácia, ktorej členmi sú všetky členské štáty EÚ, ako aj 40 iných štátov) zároveň od roku 1999 paralelne pracovala na celkovej reforme medzinárodného systému vymáhania výživného v cudzine. Tieto práce sa majú skončiť v novembri 2007.

Spravodajkyňa sleduje pozorne činnosť Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného a domnieva sa, že jej ustanovenia by sa mali prijímať paralelne s návrhmi EÚ. Zároveň je však názoru, že EÚ potrebuje v tejto veci osobitnú vnútornú právnu úpravu. Z dôvodu, že veľké množstvo zdrojov a úroveň integrácie členských štátov sa nedá porovnať s nečlenskými krajinami a tiež, že závažnosť cieľov, ktoré si stanovila EÚ, je odlišná, treba vytvoriť osobitný, progresívnejší systém uznávania a výkonu rozhodnutí o vyživovacej povinnosti. Nový systém musí samozrejme v čo najväčšej miere zodpovedať rámcu Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného, no môže byť progresívnejší. Treba tiež zdôrazniť, že ratifikácia dohovorov trvá dlho a že niekedy ich štáty neratifikujú vôbec. Ak sa zoberie do úvahy rozsah problému vymáhania výživného a jeho stúpajúca tendencia, je úplne zrejmé, že na tento účel treba vytvoriť v rámci EÚ nový, rýchly a účinný mechanizmus.

3. Rozsah pôsobnosti a obsah

Rozsah pôsobnosti tohto nariadenia sa vzťahuje na každú vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu z rodinných vzťahov (článok 1). Spravodajkyňa podporuje orientáciu riešení prijatú v návrhu nariadenia. Spravodajkyňa by však dala rada na zváženie, či by sa mal rozsah pôsobnosti nariadenia vzťahovať z dôvodu toho, že pojem „vyživovacia povinnosť“ je vymedzený v každom členskom štáte inak, na tie vyživovacie povinnosti, ktoré upravujú vnútroštátne právne predpisy jednotlivých členských štátov.

Komisia navrhla v rámci jediného nástroja všetky mechanizmy vzťahujúce sa na túto vec: medzinárodnú právomoc, rozhodné právo, uznávanie a výkon, spoluprácu a odstránenie prekážok pre bezproblémový priebeh konania.

Výsledkom tohto nariadenia by malo byť zjednodušenie života občanov. Najväčšmi potrebujeme zjednodušiť priebeh konania potrebného na stanovenie vyživovacej povinnosti. V tejto súvislosti navrhuje Komisia, že po vydaní rozhodnutia sa musia prijať opatrenia na to, aby malo toto rozhodnutie bez akýchkoľvek ďalších formalít rovnakú platnosť ako v členskom štáte pôvodu.

V praxi to znamená, že postup vymáhania výživného by obsahoval len jeden krok, t. j. veriteľ by musel predložiť oznámenie súdu. Potom by ustanovený ústredný orgán štátu veriteľa zaslal na požiadanie súdu ustanovenému ústrednému orgánu štátu dlžníka príslušnú žiadosť, ktorá by obsahovala informácie o dlžníkovi potrebné na stanovenie a vymáhanie výživného, a potom by ich štát dlžníka zaslal späť štátu veriteľa.

Veriteľ by mal mať právo žiadať o mesačné priame platby prostredníctvom svojho súdu pôvodu, a to od zamestnávateľa dlžníka v inom členskom štáte alebo banky v inom členskom štáte, v ktorej má dlžník otvorený účet (článok 34). Veriteľ môže požiadať súd, ktorý koná vo veci, o vydanie príkazu banke v inom členskom štáte, v ktorej má dlžník otvorený účet, na zaistenie tohto účtu, Všeobecne platí, že pohľadávky na výživné sa uhrádzajú prednostne

pred všetkými ostatnými dlhmi dlžníka (článok 36).

5. Závery

Spravodajkyňa podporuje návrh nariadenia a súhlasí s orientáciou navrhnutých riešení. Uplatňovanie nariadenia bude mať nepochybne pozitívny sociálny účinok, pretože pomôže veriteľom výživného žijúcim v jednom členskom štáte pri vymáhaní pohľadávok od dlžníkov žijúcich v druhom členskom štáte. V tejto súvislosti môže nariadenie uľahčiť riadne fungovanie vnútorného trhu, najmä odstránením prekážok voľného pohybu osôb, ktoré v súčasnosti trpia existujúcimi rozdielmi medzi členskými štátmi z hľadiska vykonávania rozhodnutí o vyživovacej povinnosti.

Návrh nariadenia o vyživovacej povinnosti zodpovedá skutočnej potrebe spoločnosti: zlepšiť postavenie veriteľov výživného, ktorými sú predovšetkým deti. Zvyšujúci sa počet rozchodov dvojíc spojených so zvyšujúcou sa mobilitou osôb v Európskej únii nevyhnutne znamená narastanie cezhraničných sporov súvisiacich s vymáhaním výživného. Účinnejšie vymáhanie výživného preto zlepší životné a vzdelávacie podmienky mnohých detí. Návrh uľahčí veriteľovi výživného predložiť žiadosť príslušnému súdu. A po vydaní rozhodnutia budú prijaté opatrenia na jeho automatické uznanie bez ďalších formalít v každom členskom štáte. Veľkou zmenou je, že veriteľ bude môcť využívať nesmiernu pomoc, ktorou bude toto nové nariadenie pri domáhaní sa občianskych práv.